

Comunicat de presă

Doar 12% dintre români spun că au auzit de legea avertizorului de integritate, o lege veche de 17 ani

Potrivit studiului de tip Omnibus realizat de organizațiile neguvernamentale ActiveWatch și APADOR-CH, în colaborare cu Mercury Research, doar 12% dintre români spun că au auzit de Legea privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale legii, deși legea este adoptată din anul 2004 (Legea nr. 571/2004).

Conform legii în vigoare, avertizorul de integritate este acea persoană, angajată într-o instituție de stat, care face o sesizare cu bună-credință cu privire la orice faptă care presupune o încălcare a legii, a transparenței, a eticii profesionale sau a principiilor buneii administrări. După 17 ani de la adoptarea legii, doar 8% din totalul respondenților declară că au auzit de cazuri de avertizori de integritate.

În plus față de legea existentă, în 2019 a fost adoptată și o Directivă Europeană dedicată protecției avertizorilor de integritate, iar România trebuie să transpună această Directivă în legislația internă până în decembrie 2021 pentru autoritățile publice, respectiv decembrie 2021 pentru avertizorii din companiile private.

În acest context, ActiveWatch și APADOR-CH își propun, prin proiectul SOLID - „Integritatea impune solidaritate”, să investigheze care este situația avertizorului de integritate în România anulului 2021 și să creeze un centru de resurse online pe acest subiect, care se va găsi la adresa www.avertizori.ro.

Pentru a înțelege care este notorietatea Legii avertizorului de integritate, modul în care este perceput avertizorul de integritate, atitudinea față de asumarea rolului de avertizor și atitudinea față de modul în care ar trebui recompensați avertizorii de integritate, ActiveWatch și APADOR-CH au realizat un studiu de tip Omnibus. Cercetarea a fost realizată de Mercury Research prin 1000 de interviuri realizate la telefon, prin metoda CATI, în luna mai 2021. Eșantionul a fost ponderat la populația rezidentă a României în funcție de gen, vârstă, mărimea localității, regiune, mărimea gospodăriei și ocupație, conform celor mai recente date publicate de INS.

Dintre concluziile studiului:

- Legea avertizorului de integritate, deși a fost adoptată cu 17 ani în urmă în România, are o notorietate scăzută, doar 12% dintre români declarând că au auzit de această lege.
- De remarcat este că notorietatea legii este și mai scăzută în rândul persoanelor tinere, de până în 40 de ani, dar mai ridicată în rândul celor cu studii superioare.
- Dintre persoanele intervievate, puțin peste un sfert (27%) cunosc la ce se referă legea avertizorului de integritate, cea mai mare parte (40%) fiind de părere că această lege aparține domeniului protecției consumatorului.

Fond administrat de:

- Doar 8% din totalul respondenților declară că au auzit de cazuri de avertizori de integritate.
- Opinia celor mai mulți respondenți (61%) este că angajații care denunță public activități care li se par ilegale, de la locul de muncă, sunt oameni curajoși, această opinie fiind susținută în special de către persoanele cu educație superioară și cu venituri medii și ridicate. Astfel de angajați, care denunță public activități care li se par ilegale, de la locul de muncă, sunt considerați curajoși într-o proporție mai mare de către angajații la stat decât din alte categorii profesionale.
- Angajații din sectorul de stat, precum și persoanele cu educație superioară sunt cei ce se declară mai dispuși să își asume rolul de avertizor de integritate.
- Persoanele cu educație superioară, cu venituri medii sau mari sunt cele care sunt mai informate în privința instituției avertizorului de integritate, care îi apreciază pe cei ce și-au asumat rolul de avertizor și sunt dispuși să își asume la rândul lor acest rol.

„Datele din cercetare reflectă un eșec al statului pentru că arată că oamenii nu cunosc legea și nu se simt protejați. Cei mai mulți preferă să accepte situații ilegale, decât să rămână fără serviciu și fără salariul de care este posibil să depindă întreaga familie. Credem că persoanele cu educație mai ridicată și cu venituri mai mari sunt mai dispuse să denunțe fapte ilegale, pentru că se simt mai protejate, având acces la mai multe resurse pe care se pot baza. Este nevoie ca autoritățile să înțeleagă importanța protejării avertizorilor de integritate, care sunt contribuitori la interesul și binele public, și să garanteze o protecție reală a acestora”, declară Liana Ganea, președintă ActiveWatch.

„În cadrul acestui proiect, la 17 ani de la adoptarea Legii avertizorilor de integritate, ne-am propus să facem această lege mai cunoscută în rândul publicului, a instituțiilor publice și a companiilor private. Trebuie, în același timp, să contribuim împreună la crearea unui sistem și a unui cadru legislativ mai bun, care să ofere în mod real sprijin și protecție pentru avertizorii de integritate, care acum sunt un soi de kamikaze ai interesului public - au conștiință și curaj dar niciun fel de plasă de siguranță personală. Am gândit avertizori.ro ca un centru de resurse pentru avertizori, un spațiu-comunitate (virtual și nu numai) al celor interesați de subiectul avertizărilor publice. Sperăm ca această comunitate să crească cât mai mare prin puterea poveștilor, prin puterea avertizorilor și a experților, care se sprijină reciproc”, declară Georgiana Gheorghe, directoare executivă APADOR-CH.

Rezultatele studiului pot fi consultate [aici](#)/ le regăsiți atașat.

Proiectul SOLID - "Integritatea impune solidaritate" este derulat de APADOR-CH în parteneriat cu ActiveWatch cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021. Scopul proiectului este conștientizarea publică asupra rolului avertizorilor de integritate în societatea românească și consolidarea acestui rol prin crearea unui sistem de protecție eficient, în colaborare cu instituțiile statului și sectorul privat.

Pentru informații suplimentare:

ActiveWatch: liana.ganea@activewatch.ro, 0723 306 308

Apador-CH: ggheorghe@apador.org, 0733078721

Mercury Research: contact@mercury.ro, 021 224 6600

Fond administrat de:

Programul Active Citizens Fund România este finanțat prin Granturile SEE 2014-2021. Obiectivul general al Granturilor este de a reduce disparitățile economice și sociale și a consolida relațiile bilaterale dintre cele 15 state beneficiare și statele donatoare (Islanda, Liechtenstein, Norvegia). Programul este administrat de către consorțiul compus din Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, Fundația pentru Parteneriat, Centrul de Resurse pentru Comunitățile de Romi, Fundația PACT și Frivillighet Norge, care acționează în calitate de Operator de Fond desemnat de către FMO – Oficiul Mecanismului Financiar al Granturilor SEE și Norvegiene. Active Citizens Fund România vizează consolidarea societății civile și a cetățeniei active și creșterea capacității grupurilor vulnerabile. Cu o alocare totală de 46.000.000 euro, programul urmărește dezvoltarea pe termen lung a sustenabilității și capacității sectorului societății civile, intensificând rolul său în promovarea participării democratice, a cetățeniei active și a drepturilor omului și consolidând în același timp relațiile bilaterale cu statele donatoare Islanda, Liechtenstein și Norvegia. Pentru mai multe informații despre Active Citizens Fund în România, vă rugăm accesați www.activecitizensfund.ro. Pentru mai multe informații despre Granturile SEE și Norvegiene, accesați www.eeagrants.ro.

Fond administrat de:

